

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Papp Katalin Ügyvédi Iroda (**fél címe.** ügyintéző: dr. Papp Katalin ügyvéd) által képviselt **felperes neve felperes címe.**) felperesnek dr. Nagy János ügyvéd (**fél címe.**) által képviselt I.rendű alperes neve(**I. rendű alperes címe.**) I. rendű és a II.rendű alperes neve(**II. rendű alperes címe.**) II. rendű alperesek ellen sajtóhelyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. december 9. napján meghozott 64.P.25.250/2016/6. számú ítélete ellen a felperes részéről 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és kötelezi az I. rendű alperest, hogy a ... internetes oldalon 8 napon belül a „Durva történet: nem segítettek a ... kórházban” című cikkel azonos helyen mindaddig míg az eredeti cikk olvasható, de legalább 30 napig tegye közzé az alábbi helyreigazító közleményt:

„H e l y r e i g a z í t á s

2016. október 17-én 13 óra 24 perckor megjelent „Durva történet: nem segítettek a ... kórházban.” című cikkünk címében valótlanul közöltük, hogy a ... kórházban nem segítettek egy betegnek.

Azt a valós ténytet pedig, hogy a beteg a hazajutásához nem kapott a kórházban kerekesszéket abban a hamis színben tüntettük fel, mintha a kórház a kerekesszéket az erre való jogosultság ellenére nem biztosította volna a beteg részére.”

Mellőzi az elsőfokú bíróság ítéletének a II. rendű alperest a felperes javára perköltség fizetésére kötelező, valamint azon rendelkezését, hogy a kereseti illeték az állam terhén marad.

Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 57.150 (Ötvenhétezer-százötven) forint első- és másodfokú perköltséget, és az államnak az adóhatóság külön felhívására 84.000 (Nyolcvannégyezer) forint kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű alperes által szerkesztett, a II. rendű alperes kiadásában megjelenő internetes hírportálon 2016. október 17. napján 13 óra 24 perckor került közzétételre a „Durva történet: nem segítettek a ... kórházban” című cikk. A cikkben a felperesi kórházban ellátott egyik beteg esetét mutatták be, aki egy vérző lábsérülés miatt fordult a felperesi egészségügyi intézményhez. A cikk arról írt, hogy a 22 éves beteg sérülése nem hatotta meg a kórház dolgozóit, hiába lakik kilométerekre a kórháztól, annak ellenére sem kapott segítséget, hogy nem tudott lábra állni. Lábon ugrálva kellett hazamennie, mert nem kapott segítséget lábsérülése ellenére. A cikk idézte a beteg nyilatkozatát, miszerint sokat kellett várnia a kórházban kapott tolokocsiban, majd az ellátás végeztével hajnali kettő órakor közölték vele, hogy viszlát. A cikk ezt követően leírta, hogy a beteg kérte az orvost, szerezzen neki betegszállítót, azonban a

betegszállítók éjszaka nem dolgoznak és ...en éjszaka a taxi sem jár. A beteg végül a portástól szeretett volna egy tolókocsit elkérni a hazajutáshoz, amit vissza kívánt vinni másnap, azonban a kérésre választ sem kapott. Hajnali három óra lett, mire elindult haza az öt kísérő barátnőjével, egy lábon ugrálva próbált hazajutni, sérüléseivel néhány métert tudott megtenni, majd végül stoppal érte el otthonát.

Felperes 2016. október 26. napján kelt iratában helyreigazító közlemény közzétételét kérte a II. rendű alperestől, a kérelmet a II. rendű alperes 2016. november 2. napján vette kézhez, azonban az abban foglaltaknak nem tett eleget.

Felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) és (2) bekezdése, valamint a Pp. 342 – 344. §-ai alapján az I. rendű alpereshez eljuttatott helyreigazítás iránti kérelemmel egyező tartalmú helyreigazító közlemény közzétételére az alábbiak szerint:

„Helyreigazítás: 2016. október 17-én 13 óra 24 perckor megjelent „Durva történet: nem segítettek a ... kórházban.” című cikkünk címében valótlanul közöltük, hogy „nem segítettek a ... kórházban”. A valóság ezzel szemben az, hogy a ... felperes neveminden elérhető, lehetséges segítséget megadott, mind emberi mind jogi szempontból nézve, ilyen esetekben a Kórházban való további tartózkodás is biztosított. Valós tényt hamis színben tüntettünk fel azzal az állítással, hogy „a férfi kerekesszéket sem kapott a kórházban, hogy hazajusson”. A valóság az, hogy jogszabályi rendelkezéseknél fogva erre nem volt jogosult a beteg. A valótlan tények állításáért és hamis színben való feltüntetéséért ezúton kérünk elnézést olvasóinktól és a ... felperes nevetől, annak dolgozóitól.”

Felperes érvelése szerint a cikk címe és tartalma is azt a képet sugallja, hogy a felperes nem az elvárható gondosságnak megfelelően járt el, nem nyújtott megfelelő ellátást, segítséget a betegnek, holott a beteget megfelelően ellátták rendezett társadalombiztosítási jogviszony hiánya ellenére. Nem felel meg a valóságnak, hogy a beteg nem kapott segítséget, mivel a kórházban megfelelő ellátást nyújtottak. Emellett a beteg nem volt jogosult kerekesszék igénybevételére, ennek ellenére a cikk olyan hamis látszatot kelt, mintha az alperes a beteg jogosultsága ellenére nem biztosította volna ezt a gyógyászati segédeszközt annak érdekében, hogy a beteg hazajusson.

Alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérték arra hivatkozással, hogy a cikkben foglalt tények valósak, az információk az érintett személytől származnak. A szerzőnek a címben kifogásolt közlése, mely szerint” nem segítettek a ... kórházban” valós tényekből levont logikus következtetés, mivel a felperes sem vitatja, hogy a hazajutásához az érintett nem kapott kerekesszéket, a segítség hiánya pedig erre vonatkozik.

Az első fokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította. Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a felperes keresete határidőn belül került előterjesztésre, az I. rendű alperes által szerkesztett ... oldal az Smtv. 1. § 6) pontja szerinti sajtóterméknek, azon belül hírportálnak minősül, tartalma pedig az Smtv. 1. § 7) pontja szerinti médiatartalom, így az Smtv. 12. § (1) bekezdésében foglalt helyreigazítás mint jogorvoslati eszköz azzal szemben biztosított. Rögzítette, hogy a per tárgyát képező médiatartalom a felperesi intézményben történt betegellátásról szól, az intézmény kifejezetten nevesítésre is került, erre tekintettel keresetösségi joga fennáll a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: új Ptk.) 2:54. § (1) bekezdése és a 13. számú PK vélemény I. pontja szerint. Ítéletében hivatkozott a PK 12. számú állásfoglalásra, eszerint az alperesi közlést a maga egészében vizsgálta és rögzítette, hogy a „nem segítettek” és a „kerekesszéket sem kapott a kórházban, hogy hazajusson” közlések nem különíthetők el egymástól, továbbá egyértelműen tényállításról van szó, melynek esetében az Smtv. 12. § (1) bekezdésében foglalt helyreigazítás kérhető.

Az első fokú bíróság nem tartotta megállapíthatónak a valótlan tényállítást, továbbá álláspontja szerint való tény hamis színben való feltüntetése sem valósult meg. Kifejtette, miszerint a cikkből egyértelmű, hogy a „nem segítettek” közlés valótlan, magából a szövegből ki is derül, hogy a beteg a szükséges ellátást megkapta, a kórházon belüli közlekedéséhez a kerekesszéket biztosították számára. Önmagában azonban a cikk címében megfogalmazott állítás nem képezheti helyreigazítás tárgyát, mivel a tartalom egészéből az derül ki, hogy a segítség hiánya kizárólag a kerekesszékekkel való hazajutás segítségének hiányára vonatkozott, az pedig nem volt vitatott a perben, hogy a felperes nem biztosított kerekesszéket a beteg hazajutásához. Kiemelte, arra utalás sincsen az alperesi cikkben, hogy a betegnek járt volna kerekesszék, vagy kórházi elhelyezését, illetőleg hazaszállítását kellett volna biztosítani, és az átlagolvasó számára is teljesen egyértelmű, hogy a kerekesszék nem arra a célra szolgál, hogy azon beteget hajnalban a több kilométerre levő lakására szállítsanak. Ebből pedig az következik, hogy nem a felperes alkalmazottainak eljárása, hanem a beteg kérése az ami érthetetlen, azaz az átlagolvasó számára helyreigazítás nélkül is egyértelmű, hogy a beteget a felperesi intézményben állapotának megfelelően ellátták.

Az első fokú ítélettel szemben a felperes élt fellebbezéssel, melyben elsődlegesen kérte az első fokú ítélet megváltoztatását és az I. rendű alperes helyreigazításra kötelezését a keresetnek megfelelően. Másodlagosan kérte, amennyiben a közlemény teljes terjedelmében való közlését a másodfokú bíróság nem látja teljesíthetőnek, a következő helyreigazítási közlemény közzétételére kötelezze az I. rendű alperest:

„„H e l y r e i g a z í t á s

2016. október 17-én 13 óra 24 perckor megjelent „Durva történet: nem segítettek a ... kórházban.” című cikkünk címében valótlanul közöltük, hogy a ... kórházban nem segítettek.”

Álláspontja szerint az első fokú bíróság helytelenül jutott arra a következtetésre, hogy a vitatott cikk címében foglalt állítás nem képezheti sajtóhelyreigazítás tárgyát. Téves továbbá az elsőfokú bíróság álláspontja abban a vonatkozásban is, hogy a segítség elmaradása kizárólag a kerekesszékekkel való hazajutásra vonatkozik. Az első fokú ítéletet ellentmondásosnak találta, mivel az elsőfokú bíróság ítéletében először azt állapította meg, hogy a „nem segítettek” szóösszetétel kizárólag a kerekesszékekkel való hazajutásra vonatkozik, másrészt kimondta, hogy a cikk címében foglalt közlés egyértelműen valótlan és ez a cikk szövegéből ki is derül. Hivatkozott arra, ha megállapítható, hogy a „nem segítettek” valótlan tényközlés, akkor sajtóhelyreigazításnak van helye. Érvelése kiterjedt arra is, a cikkben több állítás és utalás is van arra nézve, hogy a beteg hazaszállításáról a felperesnek kellett volna gondoskodni, így például „Egy 22 éves fiatalnak egy lábon ugrálva kellett hazamennie a kórházból, mert, mint állítja: lábsérülése ellenére sem kapott segítséget...”, illetőleg „Hajnali 2 óra volt, mire végeztek velem és közölték, hogy viszlát.”. A cikk egésze azt sugalmazza, hogy a betegnek el kellett hagynia a kórházat, ott nem tartózkodhatott tovább, a felperes nem nyújtott megfelelő ellátást, segítséget a hazajutáshoz, kiemelte a „a férfinak egy lábon ugrálva kellett hazamennie a kórházból” és a „Tolókocsit sem kaptak” szövegrészeket. A valós tény hamis színben való feltüntetése azzal valósul meg, ha egyes tényeket, adatokat elhallgatnak, a perbeli esetben pedig az I. rendű alperes elhallgatta azt a tényt, hogy a beteg nem volt jogosult kerekesszékre és a gyógyászati segédeszköz iránti kérés megtagadása úgy volt feltüntetve a cikkben, mintha a felperes elmulasztotta volna segítségnyújtási kötelezettségét. Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében az átlagolvasó számára egyértelmű helyzetként jelöli meg, hogy a kerekesszék a beteg számára nem a hajnali hazajutás eszköze, annak megtagadását nem lehet úgy értékelni mint a segítség megtagadását, ezen oknál fogva a valós tény hamis színben való feltüntetése megvalósult. Hivatkozott az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 97. § (1) bekezdésében foglaltakra, mely a betegszállítás fogalmát határozza meg. Mivel a cikk azt tartalmazza, hogy egy lábon ugrálva kellett hazamennie a kórházból a betegnek, ez egyértelműen arra való utalás, hogy nem maradhatott

fekvőbetegként a kórházban, a betegszállítást pedig, ami szintén az ellátás része, nem biztosította az alperes. Ez a következtetés mindenképpen kiolvasható a cikkből az átlagolvasó számára is. Külön kitért arra, hogy a felperes a közlések értelmezése során azt az elvet követte, miszerint több értelmezési lehetőség esetén az értelmezési bizonytalanságok nem kerülhetnek az érintett terhére értékelésre. Utalt arra is, hogy a társadalmilag kialakult közfelfogás is azt diktálja, hogy a kiemelt fontosságú közfeladatot ellátó egészségügyi intézményekkel, annak dolgozóival mind az embereknek, mind a sajtónak több tiszteletet és megértést kell tanúsítania.

Alperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés döntő részben alapos.

Az elsőfokú bíróság ítélete helyesen rögzítette, hogy a felperes keresete határidőben került előterjesztésre, így azt érdemben kellett elbírálni. Nem volt vitás a perben, hogy a cikket közlő internetes oldal üzemeltetője a II. rendű alperes, míg az oldalt az I. rendű alperes szerkeszti, aki a Pp. 343. § (1) bekezdése alapján félként vesz részt a perben.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan hivatkozott a PK 12. számú állásfoglalásra, mely szerint a sajtóhelyreigazítási igény elbírálásánál az sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. Az állásfoglalásban foglaltaknak megfelelően a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is.

A fentiekből eredően a sérelmezett cikket a maga egészében, a címre és cikk szövegére kiterjedően egységesen kellett vizsgálat tárgyává tenni, melyet az elsőfokú bíróság elvégzett. A tényállást helyesen állapította meg, az irányadó jogszabályokat megfelelően hívta fel, azonban ítélete indokolásában rögzített jogi következtetése a valótlan tényállítás elbírálása során döntésében nem tükröződött, a való tény hamis színben feltüntetése tekintetében pedig jogi álláspontja nem helytálló, érdemi határozatával az ítélet tábla nem ért egyet.

A sérelmezett cikk címével kapcsolatban az elsőfokú bíróság ítélete helyesen rögzíti, hogy a cím valótlan tényállítást tartalmaz, hiszen nem felel meg a valóságnak az az állítás, hogy a felperesi egészségügyi intézmény a számára jogszabályban előírt ellátási kötelezettségét megsértette, azaz a betegnek nem nyújtott segítséget. Alperes maga sem hivatkozott arra, hogy az adott beteg ellátása során a felperes bármilyen mulasztást követett volna el, a cikk címe tehát valótlan tényállítást közöl. Nem osztja az ítélet tábla az első fokú bíróság álláspontját, miszerint sajtóhelyreigazításnak azért nincs helye, mert a címmel együtt a tartalom egészéből kiderül, hogy a segítség hiánya kizárólag a hazajutás kerekesszékekkel való segítésére vonatkozik. Következetes a bírói gyakorlat abban, hogy valamely sajtóközlés címe önálló hírértékkel bír, így van ez a világhálón megjelenő cikkek esetében is: az internetes felhasználók döntő többsége elsősorban a címek – és az esetleges rövid összefoglalók, ún. „lead”-ek – alapján tájékozódik, sokszor a teljes cikk elolvasása nélkül, csupán az írás címe alapján szerez információkat. (Fővárosi Ítélet tábla 2.Pf.20.312/2008/4., 2.Pf.20.746/2009/3. számú döntések, Győri Ítélet tábla GYIT-H-PJ-2016-74. számú bírósági határozat) Ebből eredően annak a ténynek címben történő közlése, hogy a felperesi egészségügyi intézmény egy hozzá forduló betegnek nem segített – ennek valósága bizonyítása hiányában – valótlan tényközlésnek tekintendő, mely sajtóhelyreigazítás alapjául szolgál.

Felperes helyesen érvelt a fellebbezésében azzal, hogy az I. rendű alperesi cikkben való tény hamis színben való feltüntetése, azaz hamis látszat keltése is megvalósult. Nem vitatottan a beteg a kórház területén való mozgáshoz igénybe vett kerekesszéket, melyet a felperesi intézmény biztosított számára, valós tény továbbá, hogy a kórház a beteg saját lábán hagyta el. Ugyanakkor mindjárt a szöveg első mondatában újabb elképesztő kórházi esetnek nevezik a történetet, ami azt az érzetet kelti az internet felhasználója számára, hogy súlyos szabályszegés, gondatlan mulasztás története olvasható a cikkben. A bemutatott esetnek „durva történet”-ként, „rémálom”-ként való bevezetése, a „Tolókocsit sem kaptak” alcím elhelyezése, az „egy lábon ugrálva kellett hazamennie a kórházból”, „egy lábon ugrálva próbált hazajutni”, „Tolókocsit sem kapott” szövegrészek, valamint annak többszöri kiemelése, hangsúlyozása, hogy a beteg kérése ellenére nem biztosították a hazajutását, azt sugallja az olvasó számára, hogy azért volt kénytelen saját lábán hazamenni a kórházból, mert a hazaengedésekor a felperes annak ellenére nem bocsátott rendelkezésére kerekesszéket, hogy arra jogosult volt. Ebből eredően a valós tényeknek olyan szöveggörnyezetben való megjelenítése, ami a valóságtól eltérő következtetésre ad alapot, azaz, hogy a kórház a hozzá forduló beteg hazajutása során az őt terhelő valamely kötelezettségnek nem tett eleget, sajtóhelyreigazítás alapját képezi.

A másodfokú bíróság a fent kifejtett indokokra tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és kötelezte az I. rendű alperest helyreigazító közlemény közzétételére a Pp. 345. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, melyet az I. rendű alperes a cikk megjelenésével megegyező módon és a cikk elérhetőségének időtartamáig, de legalább 30 napig köteles teljesíteni. A helyreigazító közlemény szövegét a másodfokú bíróság a PK 15. számú állásfoglalásnak megfelelően pontosította és azt a konkrét, megvalósult jogsértéshez igazodva határozta meg. Az elsőfokú bíróság ítéletének a helyreigazító közlemény bocsánatkérésre irányuló részét elutasító rendelkezését a másodfokú bíróság helybenhagyta annak folytán, hogy elégtétel adására vonatkozó rendelkezésnek a sajtóhelyreigazítási perben nincs helye, egyben mellőzte az elsőfokú ítélet perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseit.

Az alperesek a kereset egészét tekintve pervesztesnek bizonyultak, a felperes a II. rendű alperest kérte a perköltség megfizetésére kötelezni, ennek megfelelően a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság a II. rendű alperest kötelezte a perrel felmerült és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjában és (5) bekezdésében foglaltak szerint megállapított mértékű, áfával növelt összegű ügyvédi munkadíj mint első- és másodfokú perköltség megfizetésére.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés b) pontja alapján meg nem határozható perértékű ügyben 36.000 forint kereseti és az Itv. 39.§ (3) bekezdés c) pontja alapján 48.000 forint fellebbezési illeték merült fel, melyről a per tárgyi illetékeljegyzési jogos jellege folytán a másodfokú bíróság akként rendelkezett, hogy azt a II. rendű alperes köteles megfizetni az államnak az adóhatóság felhívására.

Budapest, 2017. március 21.

Dr. Lukács Zsuzsanna s. k.
a tanács elnöke

Dr. Tóth Gabriella s. k.
előadó bíró

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s. k.
bíró